

ד ויחיון לך ותשמע ותתבע יאות והיא קשטא בון פתגמא אתעבידת תועבתא הדא בישראל:

ד) והגדלך ושמעת ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר געשתה התועבה הזאת בישראל:

כ"ט • נכון • מכון העדות.

ה ותפק ית גברא ההוא או ית אתמא ההיא די עבדו ית פתגמא בישא הדין לתרע בית דינך (לקרניך) ית גברא או ית אתמא ותרגמנין באכניא וימותון:

ה) והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר עשו את הדבר הרע הזה אל שערך את האיש או את האשה וסקלתם באבנים ומתו:

"שעריך" למטה ונאמר "שעריך" למעלה, מה "שעריך" האמור למעלה, שער שעבד בו, אף "שעריך" האמור למטה, שער שעבד בו, ותרגומו: 'לקרניך'.

כ"ט • והוצאת את האיש ההוא וגו' אל שעריך וגו' • המתרגם "אל שעריך": 'לתרע בית דינך', טועה, שפן שנינו: (ספרי) "אל שעריך", זה שער שעבד בו. או אינו אלא שער שנדון בו? נאמר

ו על מימר תרין סהדין או תלתא סהדין יתקטל דחיב קטול לא יתקטל על מימר סהדי חד:

ו) על-פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת לא יומת על-פי עד אחד:

לשנים, מה שנים עדות אחת, אף שלשה עדות אחת, ואין נעשין זוממין עד שיזמו כלם (מכות ו).

כ"ט • שנים עדים או שלשה • אם מתקימת עדות בשנים, למה פרט לך בשלשה? להקיש שלשה

ו ידא דסהדיא תהי בה בקדמיתא למקטלה וידא דכל עמא בבתייתא ותפלי עבד דביש מבינך:

ז) יד העדים תהיה בו בראשנה להמיתו ויד כל העם באחרונה ובערת הרע מקרבך פ

ח ארי יתכסי מנך פתגמא לדינא בין דמא לדמא בין דינא לדינא ובין מכפש סגירו למכפש סגירו פתגמי פלגמא דינא בקרניך ויתקום ותסק לאתרא די יתרעי ?? אלהך בה:

ח) כי יפלא ממך דבר למשפט בין-דם | לדם בין-דין לדיו ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך וקמת ועלית אל-המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו:

לנגע • בין נגע טמא לנגע טהור. דברי ריבת • שיהיו חכמי העיר חולקים בדבר: זה מטמא וזה מטהר, זה מחיב וזה מזכה. וקמת ועלית • (סנהדרין טב) מלמד שבית המקדש גבה מכל המקומות.

כ"ט • כי יפלא • כל הפלאה' לשון הכדלה ופרישה, שהדבר נכדל ומכסה ממך. בין-דם לדם • (ספרי. סנהדרין פד) בין דם טמא לדם טהור. בין-דין לדיו • בין דין זכאי לדיו חייב. ובין נגע

שאים אי אתה אומר כן לא תמצא שנים בעדות של קידושין בשרה, שהרי כמה קרובים רואים בקידושין. וכמה פעמים ראיתי מורי הרב שהיה אומר בשעת קידושין כל הכשרין להעיד יחיו עדי קידושין: תורה ו

הם מאה. ודוקא כשכאו כלם להעיד וכונתם היתה מתחילה להעיד, אבל אם שנים באו להעיד והתרו בדבר וראה קרוב או פסול עמהם הדבר, לא יבטל עדות השנים מפני ראיתו של זה, פיון שלא היתה פונתו להעיד,

יז (ו) או שלשה עדים. לפי שכתוב גבי דין (שמות כג ב) אחרי רבים להטות, פירש לך הכתוב גבי עדים דאין הולכין בהם אחר הרוב, [דאם באו שלשה להעיד ואתד מהם מוכחש, אין הולכין אחר הרוב] אלא עדותן בטלה, וכן אפילו